

«ԷԶՄԻԱԾԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Նշան արկ. Հովհաննիսյանի սույն աշխատանքը հեղինակի 1997 թ. 1) Էքմիածնի Հոգևոր Ճեմարանում պաշտպանած ավարտաճառն է:

«Էքմիածին» ամսագրի 1974-83 թթ. ընդգրկող այս մատենագիտությունը շարունակությունն է բազմավաստակ մատենագետ Սեդա Կոծինյանի «Մատենագիտություն «Էքմիածին» ամսագրի (1944-1973 թթ.)» գործի. թե՛ ժամանակագրական առումով և թե՛ նկարագրության սկզբունքների հետևողությամբ:

Ամսագրում տպագրված յուրաքանչյուր նյութ գիտվել է որպես մատենագիտական մեկ միավոր: Նկարագրության ժամանակ սկզբում դրվել է հեղինակի ազգանունը, անունը և հայրանունը, ապա հոդվածի վերնագիրը, այնուհետև հրատարակության տարին, ամիսը և ամսագրի տվյալ համարի էջը: 1506 միավոր ընդգրկող նյութի դասակարգման ընթացքում հեղինակը Սեդա Կոծինյանի հետևողությամբ առաջնորդվել է ժամանակագրական նկարագրության և այբբենական ցանկերի պուգակցման սկզբունքով: Այսինքն՝ դասակարգման ժամանակ ոչ թե իրար ետևից ներկայացվել են միևնույն հեղինակի տասը տարվա ընթացքում գրված բոլոր հոդվածները, կամ էլ, ասենք, Դիվան Մայր Աթոռի ներքո 1974-83 թթ. Մայր Աթոռի Դիվանի բոլոր հաղորդագրությունները, այլ այբբենական բաժանումը կատարվել է ըստ տարիների՝ քարտագրված նյութը այբբենական սկզբունքով դասակարգելով ամեն տարվա ներսում, իսկ առարկայական-թեմատիկ և անձնանունների ու տեղանունների ցանկերը կազմվել արդեն 10 տարվա նյութի ներառմամբ:

Նման սկզբունքը ընթերցողին հնարավորություն է տալիս առավել դյուրությամբ օգտվելու աշխատանքից, որովհետև եթե նա ցանկանում է իմանալ, թե տվյալ թվականին ինչ նյութեր են տպագրվել ամսագրում, կամ այդ տարի այսինչ հեղինակը քանի հրապարակում ունի, նա հեշտությամբ կարող է գտնել տվյալ տարվա շրջանակում, իսկ տեղանունների և անձնանունների ցանկերն էլ ցույց են տալիս, թե տվյալ անձնավորությունը, եկեղեցին կամ բնակավայրն ու աշխարհագրական հասկացությունը քանի անգամ են հիշվել ողջ մատենագիտությունում: Մատենագիտությանը դիմողի աշխատանքը դյուրացնելու և ամսագրում իր որոնածը առավել հեշտ և ընդգրկուն կերպով գտնելու համար հաճախ վերնագրից հետո, երբ այն ուղղակիորեն չի արտացոլում բովանդակությունը և նյութում ներկայացվող վայրն ու անձնավորություններին, հաճախ վերնագրից հետո անկյունավոր փակագծում տրվել է տվյալ հոդվածի համառոտ նկարագրությունը՝ նրանում հիշվող գլխավոր տեղանունների և անձնանունների ներառմամբ:

Այս ավարտաճառը ևս տասը տարով ամբողջացնում է «Էքմիածին» ամսագրի մատենագիտությունը և, կարծում ենք, զգալիորեն կդյուրացնի ընթերցողների և հետապետողների աշխատանքը, երբ նրանք անհրաժեշտություն կունենան դիմելու և որևէ հոդված կամ տեղեկություն որոնելու 1974-83 թթ. համարներում:

«Էքմիածին» ամսագրի խմբագրություն